

**ENDELIG RAPPORT
PSYKIATRISK AFDELING A1 DRONNING INGRIDS HOSPITAL, NUUK
§ 71-TILSYNET, FOLKETINGÅRET 2017/18**

FOLKETINGET

Endelig rapport om §71-tilsynets anmeldte besøg på Psykiatrisk Afdeling A1 på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk den 8. juni 2017

1. Indledning

Den 8. juni 2017 aflagde § 71-tilsynet et anmeldt besøg på Psykiatrisk Afdeling A1 på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk. Forud for tilsynsbesøget havde § 71-tilsynet et møde med ledelsen for den grønlandske Styrelse for Sundhed og Forebyggelse og områdeledelsen på Psykiatrisk Afdeling A1, hvor tilsynet blev orienteret om forholdene for de psykiatriske patienter, anvendelsen af tvang, samarbejdet med kysthospitalerne m.v.

Fra tilsynet deltog formand Karina Adsbøl (DF), næstformand Karen J. Klint (S), Carl Holst (V), May-Britt Katstrup (LA) og Ulla Sandbæk (ALT). Desuden deltog udvalgschef Lis Grønnegård Rasmussen og udvalgssekretær Anne Nygaard Just.

Tilsynet mødte op ved indgangen til Psykiatrisk Afdeling A1 og blev modtaget af ledende overlæge Parnuna Heilmann og leder af Psykiatriske Terapi Halie Overvad. § 71-tilsynets formand gjorde opmærksom på, at patienterne skulle orienteres om tilsynets tilstedeværelse og om, at de var velkomne til at tale med medlemmerne af tilsynet under besøget. Efterfølgende blev rundvisningen på afdelingen påbegyndt.

Tilsynet havde i løbet af tilsynsbesøget lejlighed til at tale med flere patienter på afdelingen, både fra det åbne afsnit og det skærmede afsnit.

2. Tilsynet udtaler

Tilsynet finder de fysiske rammer for afdelingen kritisable. Det var tilsynets opfattelse, at store dele af afdelingen fremstod umoderne, slidt og flere steder var spartansk indrettet. Tilsynet finder det derfor særdeles positivt, at det forventes, at en ny psykiatribygning med 16 sengepladser forventes at stå færdig i november 2021.

Tilsynet finder det ligeledes uheldigt, at det ikke er muligt for patienter indlagt på det skærmede afsnit at gå en tur eller dyrke motion.

Tilsynet fik under tilsynsbesøget et positivt indtryk af aktiviteterne på afdelingen, herunder medarbejderne i Psykiatrisk Terapis engagement og strukturer i forhold til at involvere patienterne i forskellige aktiviteter.

Tilsynet foreslår, at udstyr til bæltefiksering opmagasineres et andet sted end i skyllerummet, hvor patienterne vasker deres tøj.

3. Kort om Psykiatrisk Afdeling A1

Psykiatriske Afdelingen A1 er en åben afdeling, som tilbyder behandling til unge, der er fyldt 17 år, og voksne borgere med psykiske lidelser. Afdelingen er den eneste psykiatriske afdeling i Grønland. I afdelingen findes et åbent afsnit og et skærmet afsnit for patienter med særligt behov for omsorg og beskyttelse. Det skærmede afsnit fungerer i praksis som en lukkede afdeling med låste døre til resten af afdelingen. Det skærmede afsnit anvendes til tvangsindlagte patienter, tvangstilbageholdte patienter og patienter, der har sagt ja til at blive indlagt på afsnittet. På afdelingen er der i alt plads til tolv indlagte patienter. På tidspunktet for tilsynsbesøget var der otte patienter på afdelingen, heraf var fire patienter tvangsindlagt.

Afdelingen har også dagspatienter, som efter udskrivelse og i forbindelse med at de overgår til distriktpsychiatrien kommer på afdelingen i dagtimerne. Det er kun muligt at være dagspatient, for de borgere, der bor i nærheden. Til afdelingen er tilknyttet et aktivitetstilbud, Psykiatrisk Terapi, som er beliggende i etagen under resten af afdelingen.

Afdelingens sengeafsnit har tilknyttet 22 årsværk, mens Psykiatrisk Terapi har tilknyttet 4 årsværk. Personalet er fortrinsvis læger, psykiatriske sygeplejersker, sundhedsassistenter og pædagoger.

Bygningen, hvor afdelingen ligger i, er fra 1980. En ny psykiatrisk afdeling med fleksible afsnit er under planlægning, men forventes ikke at stå færdig før om 4-5 år. Medarbejderne på afdelingen oplyste, at de forventer at blive inddraget i forberedelserne af det kommende byggeri, og at deres behov og erfaringer medtages i projektering og byggeri. Tilsynet har efter tilsynsbesøget fået oplyst, at der på den grønlandske finanslov for 2018 er afsat midler til byggeri af en ny psykiatribygning. På nuværende tidspunkt er der udarbejdet rumprogram og udvalgt arkitekter/rådgiver for projektet. Byggeriet med 16 sengepladser forventes at stå færdigt i november 2021.

4. Tilsynets rundgang på afdelingen

§ 71-tilsynet blev under tilsynsbesøget delt i to hold og begge hold havde under besøget muligheden for at se hele afdelingen bestående af et åbent afsnit, et skærmede afsnit og

enheden Psykiatrisk Terapi. Sidstnævnte er beliggende i etagen under resten af afdelingen.

§ 71-tilsynet følte sig under besøget velkommen og havde lejlighed til at stille spørgsmål om mange forskellige forhold på afdelingen.

Personale kontor

Tilsynet blev ved ankomsten til afdelingen først vist ind i det ene af afdelingens to personalekontorer, som var beliggende umiddelbart før indgangen til afdelingen. Kontoret fremstod enkelt, anvendeligt og rent og indeholdte bl.a. faciliteter til at afholde skype-møder med psykiatriske patienter, som er indlagt på kysthospitaller ude i landet.

4.1. Det åbne afsnit

Ved indgangen til afdelingen blev det oplyst, at døren til afdelingen nogle gange er låst, hvis der er meget uro på afdelingen.

Umiddelbart inden for indgangen var der en gang med døre til bl.a. patientværelser og medicindepot. Tilsynets første indtryk var, at de fysiske rammer for afdelingen og møblementet kunne trænge til en modernisering og opdatering.

Medicindepot

Tilsynet spurgte på sin rundgang, om døren til medicindepotet altid er låst, hvilket personalet bekræftede. Der er et vindue i døren ind til medicindepotet, så det personale, der er inde for at hente medicin, kan se hvem der banker på.

Patientværelser

§ 71-tilsynet fik herefter adgang til at se to patientværelser på det åbne afsnit. Det var tilsynets opfattelse, at værelserne fremstod noget spartanske og ikke specielt indbydende. Tilsynet bemærkede f.eks., at der ikke var mange billeder og lamper, at patienterne ikke havde mange personlige ejendele fremme, og at møblementet var sparsomt.

Det blev af personalet oplyst, at der til to værelser med hver plads til to patienter var et særskilt toilet og bad. Tilsynet så det ene toilet, som fremstod rent og pænt.

Samtaleværelse

Samtaleværelset, som anvendes til samtaler mellem personale og patienter, var spartansk møbleret, men ellers pænt og rent.

Ungerum

På afdelingen er der et aflåst ungerum, hvor patienterne kan bede om lov til at komme ind, hvis de har behov for at være lidt for sig selv. I ungerummet var der bl.a. en sækkestol.

Skyllerum

Umiddelbart efter gangen med patientværelser og medicinrum ligger et skyllerum, hvor patienterne sammen med personalet har mulighed for at vaske deres tøj. Rummet fremstod praktisk og anvendeligt.

§ 71-tilsynet bemærkede, at der i skyllerummet også blev opmagasineret et stativ, hvor bæltet til brug ved bæltfiksering hang. Tilsynet bemærker i den forbindelse, at bæltene af hensyn til patienterne med fordel kan opmagasineres et andet sted.

Opholdsrum

§ 71-tilsynet blev herefter vist ind i opholdsrummet, som bestod af en stue-afdeling med sofaer og tv og en afdeling med bord og stole, som bl.a. anvendes, når patienterne spiser.

Ved indgangen til opholdsrummet var der opslagstavler, hvor patienterne kan se en oversigt over indlagte patienter på afdelingen og deres kontaktperson, madplan for den kommende uge, husorden, en invitation til DHL-løb m.v.

Opholdsrummet var rent og pænt, men møblelementet fremstod uensartet og kunne med fordel gøres mere indbydende for patienterne.

Køkken

I opholdsrummet var der indgang til afdelingens køkken, hvor der bl.a. var et patientkøleskab. Køkkenet fremstod rent og ordentligt. Større knive var låst ned i en skuffe. Personalet oplyste, at patienterne ikke havde adgang til køkkenet uden en medarbejder.

Arbejdsrum

Mellem afdelingens åbne og skærmede afsnit lå personalets arbejdsrum. I arbejdsrummet var der en række arbejdspladser med computere til personalet. På væggene hang der opslagstavler med aktivitetsplaner, oplysninger om værdier og fagligt fokus, samt oplysninger om de forskellige patienter, herunder information om deres kontaktperson, restriktioner og risikovurderinger. I arbejdsrummet var magtanvendelsesbogen beliggende, som tilsynet fik lejlighed til at se. Det er tilsynets opfattelse, at arbejdsrummet fremstod funktionelt.

Udearealer

Patienterne på det åbne afsnit havde adgang til et åbent udeareal, hvor der bl.a. var en legeplads og et rygeskur samt udsigt over Nuuk Fjord. Personalet oplyste, at der til tider blev solgt hash i rygeskuret.

4.2. Det skærmede afsnit

§ 71-tilsynet fik herefter lejlighed til at besøge det skærmede afsnit, hvor personalet oplyste, at der altid er to medarbejdere til stede.

Patientværelser

I det skærmede afsnit var der tre patientværelser, et toilet til kvinder og et til mænd. Tilsynet havde adgang til det ene værelse, som fremstod rent og pænt, men møblementsmæssigt fremstod spartansk. Patienten havde dog hængt egne tegninger op på væggene.

I det skærmede afsnit talte tilsynet med en patient, som oplyste, at vedkommende var tilfreds med de fysiske rammer på afsnittet. Patienten oplyste også, at personalet var søde, men at der er en stor personaleomsætning på afdelingen og at hun var ked af at skulle tage piller.

Opholdsrum

I det skærmede afsnit var der et mindre opholdsrum med en sofa og lænestol i den ene side og bord med stole i den anden side. Afsnittet havde lige fået nye gardiner, og der var desuden et maleri og et par tegninger på væggene samt et TV, der var låst inde i en boks. Møblementet fremstod spartansk, men ellers var rummet rent og pænt. Der var fra opholdsrummet adgang til et behandlings-/samtalerum, som tilsynet ikke havde adgang til under besøget, da det var i brug. I opholdsrummet var der udsigt til Nuuk fjord.

Udearealer

Patienterne på det skærmede afsnit havde adgang til en stor terrasse med udsigt over Nuuk Fjord, terrassen var dog umøbleret.

4.3. Psykiatrisk Terapi

I Psykiatrisk Terapi blev tilsynet vist rundt af den kvindelige leder af beskæftigelsesdelen og daghospitalet og af en mandlig socialpædagog.

De to medarbejdere oplyste, at der i Psykiatrisk Terapi ikke er problemer med at fastholde medarbejderne. Begge medarbejdere havde været ansat i enheden i mange år. Lederen af Psykiatrisk Terapi oplyste, at medarbejdernes stabile og mangeårige tilknytning er til stor gavn for både dagspatienterne, nyligt indlagte patienter og genindlagte patienter og er meget tryghedsskabende. Når der opstår ledige stillinger, er det ikke en udfordring at rekruttere nye medarbejdere.

Tilsynet mødte under rundgangen i enheden i alt fire medarbejdere og fire-fem patienter.

Psykiatrisk Terapi kan modtage tolv patienter fra sengeafsnittet og syv dagspatienter.

Fysiske rammer

Enheden lå i stueetagen under den psykiatriske afdeling. Alle faciliteter var rene men slidte. Der var gjort noget ud af, at der skulle være en venlig atmosfære.

I enheden var der et køkken, toilet, motionsrum, et slidt hobbyværksted med værktøj og en "hygge-krog". Møblerne var primært arv fra tiloversblevne møbler andre steder, inkl. rester fra personaleboliger. Der var et lille og ret snævert rum med motionsredskaber/-cykler, hvorfra der var udsigt til naturen, hvilket gav noget lys ind i rummet. Der var et personalekontor og andre personalefaciliteter, som alle fremstod noget spartansk. Personalet oplyste, at de savner et samtalerum, så de ikke skal benytte personalekontoret til samtaler med patienter.

Fra enheden var der en intern trappe op til patientafsnittet. Døren kunne låses fra afdelingen, men åbnes fra enheden, hvilket man ikke havde oplevet misbrug af.

Struktur

Under rundgangen blev tilsynet oplyst om, hvordan medarbejderne i Psykiatrisk Terapi strukturerer arbejdet. Det blev bl.a. oplyst, at medarbejderne og patienterne udfører næsten alle opgaver i fællesskab. Der er et fast ugeprogram på afdelingen og de konkrete aktiviteter tilrettelægges sammen med patienterne.

Medarbejderne i enheden deltager i det morgenmøde, som medarbejderne på patientafsnittet holder, og der udarbejdes notater til en fælles journal, så patienternes behandlingsindhold er koordineret på tværs af patientafsnittet og Psykiatrisk Terapi.

De patienter, som tilsynet talte med under besøget, fortalte samstemmende om den gode stemning i enheden, og at de var glade for de aktiviteter, de kunne deltage i. Under besøget i enheden spillede to patienter et spil på tv'et i opholds- og aktivitetsstuen, en patient sad og slappede af sammen med en medarbejder, en ung kvinde var ved at bage vafler til alle patienterne sammen med en medarbejder og en anden fortalte tilsynet, at nogle af patienterne samme eftermiddag skulle deltage i et DHL-løb. Tilsynet fik under besøget indtryk af, at der var en venlig stemning i enheden.

Aktivitetstilbud

I Psykiatrisk Terapi var der bl.a. tilbud om forskelligt samlearbejde og pt. blev der samlet hæfter til Barnets Bog til alle sundhedsplejersker. Patienterne kan også deltage i praktiske gøremål på hospitalet i en af de fem beskyttede jobs, som bl.a. inkluderer sengeredning, rengøring m.m. med en aflønning på 20 kr. i timen. Det blev oplyst, at en patient havde haft et praktisk arbejde på et sengeafsnit i flere år. Herudover arrangeres der éndags sejlture og koloni. På en tavle i køkkenet i Psykiatrisk Terapi var der en overskuelig ugeplan over ugens aktiviteter.

I køkkenet trænes der i ADL-funktioner (Almindelig Daglig Levevis), herunder også indkøb, da mange har glemt disse funktioner, mens de har været syge.

Der afholdes åben fredagscafe, hvor pårørende og andre kan deltage.

Under rundgangen i enheden talte tilsynet med en patient, der havde mange bivirkninger af sin medicin, som hun kun tog for ikke at blive tvangsindlagt. Hun fandt, at bivirkningerne overskyggede det behandlende i medicinen, og hun var ikke ophørt med at høre stemmer.

De patienter, som tilsynet talte med, var meget åbne i deres samtale.

5. Øvrige bemærkninger

På mødet med ledelsen for Styrelsen for Sundhed og Forebyggelse og områdeledelsen ved Psykiatrisk Afdeling A1 forud for tilsynsbesøget fik tilsynet oplyst, at der på afdelingen gøres et stort arbejde, inden der anvendes tvang overfor en patient og at tvang anvendes som sidste mulighed. Tal for anvendelse af tvang og tvangsindlæggelser indberettes hver måned til Landslægeembedet, som fører statistik på området.

Tilsynet blev også oplyst om, at der i Grønland blev vedtaget en ny psykiatrilov i 2012, som minder meget om den danske lovgivning på området. Loven klargør bl.a., hvornår der må anvendes tvang og hvornår der ikke må.

Det blev endvidere oplyst, at der på afdelingen nogle gange er patienter, som er indlagt i længere tid end der er indikation for, fordi der ikke altid er tilstrækkelige sociale foranstaltninger til at tage vare på patienten, når vedkommende bliver udskrevet.

Alle medarbejdere på afdelingen bærer alarm, og det blev oplyst, at de er trygge ved sikkerhedstilrettelæggelsen. På dagen for tilsynsbesøget havde der været aktiveret en alarm fra sengeafsnittet om formiddagen, men der var hurtigt blevet genskabt ro på afdelingen. Medarbejderne oplyste, at det herudover var længe siden, at alarmerne sidst havde været aktiveret. Når personalet bliver truet eller slået, indberettes det til Arbejdstilsynet. Der er konflikthåndteringskursus to gange årligt. Efter hvert vagtskifte er der en sikkerhedsbriefing.

Det blev oplyst, at der ikke er venteliste til at blive indlagt på afdelingen. De patienter, som indlægges på afdelingen første gang, er i gennemsnit indlagt ca. halvanden måned. Afdelingen har sjældent overbelægning, men når der er overbelægning, er der to patienter på hvert patientværelse.

Afdelingens husordensregler bliver gennemgået hver fredag på husmødet.

Patienterne er ikke med til at planlægge hvilken mad, der serveres. Afdelingen får mad fra sygehusets køkken. Patienterne spiser samlet sammen med personalet og maden serveres som buffet. Patienterne er med til at dække bord og vaske op. Der er et patientkøleskab, hvis patienterne ønsker anden mad end det der serveres.

Patienterne har adgang til internet på afdelingen.

Der er på nuværende tidspunkt ingen muligheder for, at patienter, der er indlagt på det skærmede afsnit, kan gå en tur eller dyrke motion.

§ 71-tilsynet har efter tilsynsbesøget spurgt ind til, hvad Departementet for Sundhed og afdelingsledelsen til sammen vil gøre ved de kritikpunkter, som Inatsisartuts Ombudsmand kom med i deres rapport fra deres inspektion af afdelingen, som fandt sted nogle måneder før § 71-tilsynets tilsynsbesøg i 2017. Departementet for Sundhed har på den baggrund redegjort for, hvad de vil gøre for at forbedre de fysiske forhold, manglende tilsyn med sundhedsregionernes udstyr til tvangsindlæggelse, frivilligt indlagte patienters mulighed for udgang, tvangsprotokollering og delegation af overlægens kompetence, jf. § 71-tilsynet – alm. del bilag 76 (2017-18).